

SAOPŠTENJE 137/2024

Datum objave:
 24.10. 2024.

Struktorno istraživanje o poslovanju preduzeća

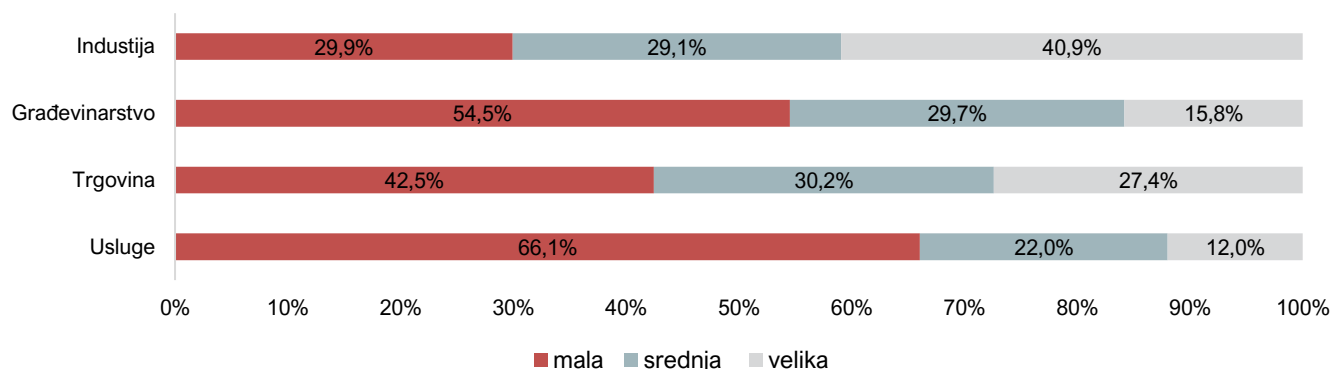
2023. godina

Promet preduzeća u Crnoj Gori u 2023. godini iznosio je 11 601 miliona eura. Bruto vrijednost proizvodnje u 2023. godini iznosila je 7 943 miliona eura, međufazna potrošnja 4 454 miliona eura i bruto dodata vrijednost je iznosila 3 489 miliona eura.

Tabela 1. Promet preduzeća prema KD 2010 na nivou sektora, u hilj. EUR, 2023. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)		Promet ¹ 2022	Promet ¹ 2023
Ukupno		10 015 437,6	11 601 189,9
B	Vađenje rude i kamena	98 739,9	114 765,3
C	Prerađivačka industrija	1 095 388,6	1 158 255,9
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	621 160,0	797 813,8
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	150 654,1	160 717,6
F	Građevinarstvo	1 023 374,9	1 138 117,1
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	4 373 918,0	4 981 195,2
H	Saobraćaj i skladištenje	518 691,2	630 998,3
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	632 423,7	853 596,0
J	Informisanje i komunikacije	357 284,2	430 198,2
L	Poslovanje nekretninama	66 699,7	72 502,9
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	492 657,7	555 442,8
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	224 284,1	274 960,6
P	Obrazovanje	32 984,1	41 292,6
Q	Zdravstvena i socijalna zaštita	69 365,2	80 157,4
R	Umjetnost zabava i rekreacija	177 161,0	214 018,7
S	Ostale uslužne djelatnosti	80 651,2	97 157,3

¹ Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje roba i usluga, bez PDV-a

Grafik 1. Učešća vrijednosti prometa posmatranih sektora u ukupnom prometu prema klasi preduzeća, 2023. godina**Tabela 2.** Promet sektora prema klasi preduzeća u hilj. EUR 2023. godina

Klasa djelatnosti / Klasa preduzeća	Mala	Srednja	Velika
Ukupno	5 550 614,6	3 204 344,4	2 846 230,6
Građevinarstvo	620 461,7	337 859,0	179 796,5
Industrija	668 053,8	649 869,7	913 629,0
Usluge	2 147 321,5	714 056,3	388 947,0
Trgovina	2 114 778,1	1 502 559,0	1 363 858,1

Tabela 3. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodata vrijednost prema sektorima, u hilj. EUR, 2023. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)	Bruto vrijednost proizvodnje	Međufazna potrošnja	Bruto dodata vrijednost
Ukupno	7 943 552,9	4 454 425,8	3 489 127,0
B Vađenje rude i kamena	140 290,1	67 024,0	73 266,1
C Prerađivačka industrija	769 171,9	548 082,8	221 089,2
D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	547 541,2	285 536,8	262 004,5
E Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	145 517,2	50 646,2	94 871,0
F Građevinarstvo	1 119 501,8	895 717,3	223 784,5
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	1 729 666,1	777 068,1	952 598,0
H Saobraćaj i skladištenje	693 236,0	411 265,4	281 970,6
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	874 634,1	460 187,5	414 446,6
J Informisanje i komunikacije	501 308,9	192 990,4	308 318,5
L Poslovanje nekretninama	162 355,7	93 044,7	69 310,9
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	498 039,2	271 289,5	226 749,7
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	275 015,9	158 995,4	116 020,4
P Obrazovanje	42 737,3	12 135,1	30 602,2
Q Zdravstvena i socijalna zaštita	83 414,8	38 835,3	44 579,5
R Umjetnost, zabava i rekreacija	248 011,4	143 210,0	104 801,4
S Ostale uslužne djelatnosti	113 411,3	48 397,4	64 713,9

Tabela 4. Bruto vrijednost proizvodnje, međufazna potrošnja i bruto dodata vrijednost prema klasi preduzeća, u hilj. EUR, 2023. godina

Klasa preduzeća	Bruto vrijednost proizvodnje	Međufazna potrošnja	Bruto dodata vrijednost
Ukupno	7 943 552,9	4 454 425,8	3 489 127,0
Mala	4 152 127,8	2 561 662,7	1 590 465,1
Srednja	2 218 394,5	1 150 844,8	1 067 549,8
Velika	1 573 030,5	741 918,4	831 112,1

Tabela 5. Nabavka dobara i usluga i troškovi materijala prema sektorima, u hilj. EUR, 2023. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)	Nabavka dobara i usluga i troškovi materijala
Ukupno	6 568 957,7
B Vađenje rude i kamena	32 179,4
C Prerađivačka industrija	667 922,6
D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	281 382,0
E Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	85 971,4
F Građevinarstvo	574 184,6
G Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	3 999 158,9
H Saobraćaj i skladištenje	201 188,6
I Usluge pružanja smještaja i ishrane	283 138,4
J Informisanje i komunikacije	76 425,8
L Poslovanje nekretninama	33 663,2
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	185 704,6
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	67 671,3
P Obrazovanje	3 998,5
Q Zdravstvena i socijalna zaštita	25 651,6
R Umjetnost zabava i rekreacija	22 073,4
S Ostale uslužne djelatnosti	28 643,4

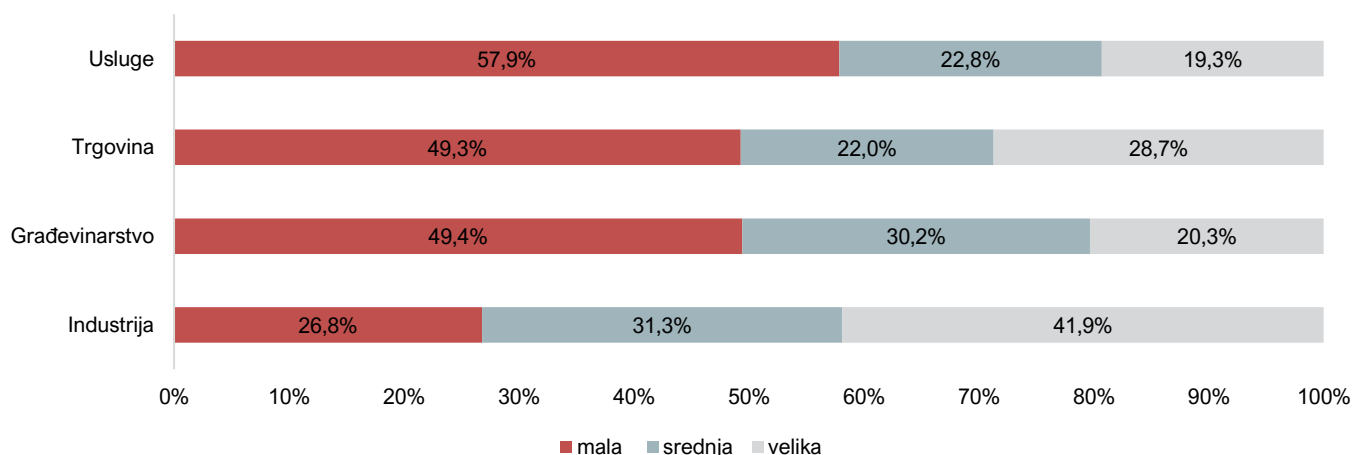
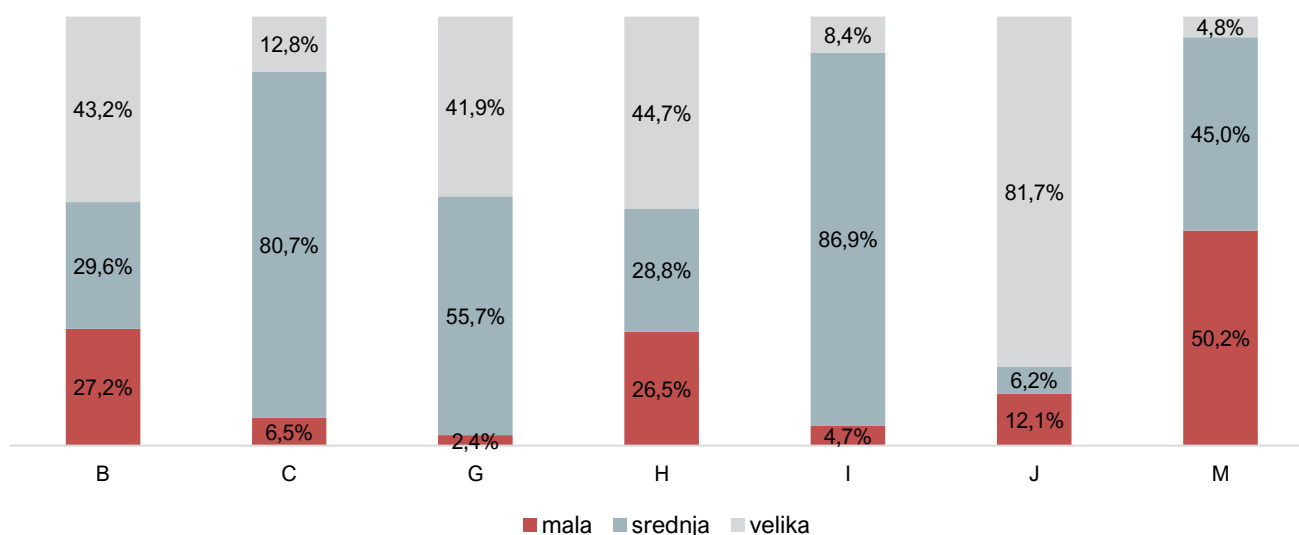
Grafik 2. Učešće troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u ukupnoj vrijednosti posmatranih sektora prema klasi preduzeća, 2023. godina

Tabela 6. Investicije u izgradnju zgrada i drugih građevina, investicije u mašine i opremu i druga tehnička sredstva, u hilj. EUR, 2023. godina

Klasifikacija djelatnosti (KD 2010)		Investicije u zgrade i druge građevine	Investicije u mašine, opremu i druga tehnička sredstva	Ostalo
Ukupno		178 494,9	352 262,6	6 386,3
B	Vađenje rude i kamena	3 401,8	13 987,0	1 554,0
C	Prerađivačka industrija	8 877,1	20 401,9	587,1
D	Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	32 208,0	121 112,0	1 218,0
E	Snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	2 031,5	9 633,5	-
F	Građevinarstvo	51 625,3	19 539,4	-
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikala	34 372,5	38 661,8	1 500,1
H	Saobraćaj i skladištenje	7 263,4	20 585,6	1 163,1
I	Usluge pružanja smještaja i ishrane	15 443,4	34 187,5	313,0
J	Informisanje i komunikacije	2 104,6	45 653,4	-
L	Poslovanje nekretninama	18 426,8	20 723,9	51,0
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1 747,5	4 178,0	-
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	993,0	3 598,7	-

Grafik 3. Investicije u nova i polovna osnovna sredstva, prema klasi preduzeća, 2023. godina

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Cilj strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća je obračun indikatora potrebnih za analizu strukture djelatnosti poslovnih subjekata, strukture inputa i outputa proizvodnog procesa, poslovnog uspjeha i konkurentnosti ekonomskih subjekata. Podaci za kompilaciju strukturne biznis statistike (SBS) i obračun pokazatelja SBS-a prikupljaju se iz administrativnih i statističkih izvora podataka.

Najvažniji administrativni izvori podataka su finansijski izvještaji privrednih subjekata i statistički aneks. Ostali izvori podataka su statistička istraživanja Uprave za statistiku: investicije, istraživanja statistike tržišta rada, kratkoročne statistike (istraživanja u oblasti građevinarstva, trgovine i industrije) kao i podaci Biznis registra.

Obuhvat

Jedinice posmatranja Strukturnog istraživanja o poslovanju preduzeća (SBS-1) su privredni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost u sektorima B do S prema KD 2010 izuzev sektora K i O (Finansijske djelatnosti i sektor Državna uprava i odbrana). Svakom preduzeću dodjeljuje se šifra djelatnosti u skladu sa nacionalnom KD 2010 prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Biznis registar Uprave za statistiku.

Prikupljeni podaci se prikazuju prema Klasifikaciji djelatnosti 2010 (KD 2010) koja je usklađena sa Evropskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev 2.

Privredni subjekti prema veličini preduzeća na osnovu broja zaposlenih klasifikovani su u tri klase:

- mala (0 do 49 radnika)
- srednja (50 do 249 radnika)
- i velika (preko 250 radnika).

Definicije

Promet obuhvata obračunate prihode od prodaje roba i usluga bez PDV-a.

Bruto vrijednost proizvodnje predstavlja tržišnu vrijednost svih proizvedenih roba i usluga.

Međufazna potrošnja po nabavnim cijenama je vrijednost proizvoda i usluga koji se transformišu, koriste ili troše u procesu proizvodnje.

Bruto dodata vrijednost predstavlja razliku između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje.

Ukupne nabavke dobara i usluga predstavljaju vrijednost svih dobara i usluga nabavljenih tokom obračunskog perioda za preprodaju ili potrošnju u proizvodnom procesu. Dobra i usluge mogu biti preprodani sa ili bez dalje dorade, upotrijebljeni u proizvodnom procesu ili se nalaze na zalihama.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Strukturna biznis statistika](#)